

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁ ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Augustus 29 - ik napján, 1815 - dik esztendőben.

Frantzia Ország.

A' Szövetséges Fejedelmek a' Frantzia Ország ő általok elfoglalt departamentjeire avagy osztályaira, és azoknak administrációjára nézve e' következő fundamentumpontokon egymásközt megegyeztek: 1. Fr. ország két részre elosztattatik, és egy része a' szövetséges hadi seregek által elfoglalva tartattatik, más része pedig a' Királynak általadattatik. 2. Az a' szövetséges armádák által elfoglalt része négy osztályra, u. m. egy az Orosz, második az Austriai, harmadik az Anglus, negyedik a' Pruszsiai seregek számára — fog felosztattatni. 3. Minden osztályban az azt elfoglalva tartó Hatalmasság által egy vagy több Gubernatorságok fognak felállittatni. 4. Ezen Gubernatoroknak tisztbeli kötelelességek tsak a' leszen, hogy azon tisztviselőket, a' kiket Frantzia Országi Király az ő hivataljoknak tellyes és szabados viselésébe helyheztetni fogja, szemügyben tartsák, és tsak azon tárgyokra, a' mellyek a' hadi seregek számokra való eleségnek megszeresztetését érdeklik, egyenesen, 'stulajdonképen való befolyások legyen. Ehez képest a' Frantzia tisztviselők is a' Királytól parantsolatot kapni fognak, hogy a' Gubernatoroknak utasításait, és rendelkezéseiket pontosan tellyesítsék, melly dolognak annál nagyobb bizonyosságára minden Prefektus mellé egy guber-

nialis kommissarius fog tétetődni. 5. Az elfoglalt osztályokban semmi pénzbeli contributiót avagy hadi adót sem a' General-Intendenseknek, és a' gubernialis tiszteknek kiírni, és beszédni nem szabad, és minden intézetek, mellyek azoknak beszédésekre nevezve megtétettek vala, azonnal megszűnnek. 6. Ellenben a' hadi seregek tápláltatások és ruháztatások az osztályokban requisitiók által fognak beszédetni. 7. A' Gubernatorok a' már kiírott, beszédett, és még hátra lévő contributiókról, és ruházat eleségbeli adózasokról való szám adásaikat fognak a' jövődöbeli eligazítás végett beadni. 8. A' Gubernatoroknak legfőbb gondjok leszen a' közönséges tsendeséget és bátorságot fenntartani és mindent, a' mi azt megháborithatná, eltávoztatni, különösen pedig a' Királytól rendelt tisztviselőket gyámolítani, és azokkal azon figyelemmel bánni, melly a' szövetséges uralkodó Fejedelemnek tisztviselőire illendő. 9. Azon Gubernatoroknak kötelelességekben áll a' hadi seregek élelmekről való gondoskodás; 's ennél fogva a' mezei jószágok eltakarittatása, és az ahoz megkivántató huzó marháknak megszeresztetése. 10. A' katonatisztviselők is hasonló principumokat fognak tartani. Azonközben a' nem sokára elkövetkezendő további rendelkezésekig a' közönséges kaszszákra való felvigyázásról le ne tegyenek a' Gubernato-

rok, hanem bölts magok viseletek által azon iparkodjanak, hogy azon közönséges pénzekből, a' mellyeket most a' Frantziatisztviselők szokás szerint beszédni fognak, még most azon departementekből semmi ki ne vitessen.

Orosz Császár Eő Felsége e' f. h. 9-dikén a' maga ármadáinak egy korpusával nagy katonamustrát tartott. Ezen korpus mintegy 30.000 főből, gyalog, lovas, és ágyúzó seregekből állott, és a' mellyek reggeli 6 órakor fegyverbe öltöztek. Tizenegy órakor megjelent a' Császár, a' Fels. Austriai Császár, és a' Pruszsiai Király társaságokban; ezeken kívül az *Angoulemi* és *Berry* Herczegek Eő a' Szövetséges Hatalmasságoknak sok General-Stábjaiktól, a' kik közt *Wolkonsky* Printz, *Sándor* Császárnak Adjutánsa, *Wellington* Herceg, *Schwartzenberg* és *Lichtenstein* Hertzegek szemléltettek, kísértetve. A' midőn a' Császár a' katonasorok közt felfelé ment, közönséges örömkialtások hallattattak. A' katonamustra után a' *XV-ik Lajos* piatzára lovagolt a' Császár, a' hol minden katonaság soronként ő előtte elment, és azután kvártélyhelyeire elmarozott. Az Austriai Császár és a' Pruszsiai Király Orosz formaruhát viseltek ezen alkalmatossággal. Ferentz Császár, és *Fridrik Wilhelm* Király a' *Sándor* Császárnak két oldalán jártak. Az Orosz hadi seregeknek magokviseletek díszes volt, és valóban megbetsüllést érdemlő; különösen szép volt az ágyúzó sereg, és a' vasasok ott volt tsapatja.

A' *Morfontainei* várban lévő minden házibútorok, melly vár a' *Bonaparte Jósefé* volt, a' Szövetséges Fejedelmek tisztviselőiknek parantsolatjából mind eladattattak közönségesen. Ez a' *Bonaparte Jósef* és *Jeromos*, a' mint Frantzia ujságlevelek beszélik, e' h. 8-dikén *Párisban* fogságra tették.

*Murat*vólt Nápolyi Király az Alpesi hegyek közt szökevényül tévelyeg.

Az *Avignoni* nemzeti testörző sereg *Massena* Marsalt Hazaárulónak vádolta bé, a' Királynál, azon nyilvánságos megjegyzéssel, hogy az ő egy hatalmában állott volna a' *Bonaparténak* *Páris* felé való marsirozását megakadályoztatni, ha ő a' maga kötelességének megfelelt volna.

Vandamme e' h. 4-dikén *Lymogesbe* a' maga Generalstábjával megérkezett vala, és úgy tettette magát, mintha az a' Királynak ő eránta kiadott rendeléséről (megfogatásáról) semmit sem tudna. Az oda való tisztviselők bizonytalankodtak azon, hogy ő eránta miként viseljék magokat, *Soult* Marsal a' maga *Castres* mellett fekvő *St. Amandi* jószágában vagyon, de polittiai felvigyázás alatt.

Labeledoyere Oberster, a' mint mondják, ítélőszék előtt kikérdeztetvén a' *Martziusban* előfordúlt szomorú történetekre, és azoknak eszközlőikre nézve, sok fontos kivallásokat tett. A' *Párisból* érkezett újabb tudósítások következésében, a' katonai ítélőszék halálos büntetést mondott ő reá.

A' közönséges levelekben egy *Parisban* költ illy foglalatú irás találtatik: „A' 20,000 Francziáknak vére, melly a' *Waterlooi* mezőkön folytki, úgy látszik, hogy már elfelejtetett. De még is mindazáltal sok nyughatatlanság vagyon Frantzia Országban. Az erősségek ostromoltatnak, és lövöldöztetnek, és imitt amott dühösködik az egyenetlenség. A' Párisiak látszatnak tsendességben, sőt azt lehetne mondani, boldog állapotban lenni. Még eddig semmi időpontban sem jártak az emberek olly számosan a' teatromokba, a' kávé és játékos házakba. Még soha sem kereskedtek a' fő városnak lakosai olly hasznosan, és soha nem gyűjtöttek annyi pénzt öszve, mint most. Ha tsak az ember a' *Veri* szá lákra, *Tivoli* sétáló helyekre, és a' *Palais*

Royal gallériaira mégyen, ... mindenütt tsupa szerentsés emberekre akad, és ezekről itélvén, a' Francia Országnak zivataros megrendüléseit mintegy már 50 esztendővel ennekelőtte voltakna lenni gondolja az ember. A' szép nemen lévőknek feltettebb való tzifrálkodásait, és a' módinak tebolyodásait, 's negédes multságait látja, azt gondolná az ember, hogy a' mult Mártzius 20-dik napjától olta Frantzia Ország békességét egyetlen egy fohászkozás sem hábo.ította meg, hogy egyetlenegy könytsep sem hullott ki szeméből.

„A' vörös szegfűvirágok még mindenkor a' belső bekételenségnek jeléül a' ruhagomblyukán viseltetnek. Sok derék polgárok és jó házi atyák viselték gomblyukban ezt a' szép virágot, a' nélkül hogy azt meggondolták volna, hogy az egy megvetett jel légyen. Ha tsak egy illy virágot téptekle valaki ruhájáról, más nap ezer meg ezer olly virág jelent meg helyette, és pedig nem annyira valami politika részrehajlásból, avagy gondolatlan visszaemlékezésből, mint inkább a' boszszonkodásból, mellyet a' férjfiak közt uralkodó ellenkező gondolkodások felélesztettek. Ezen történetek mellett senki sem nyert többet, mint a' virágárulónék. — Azonban még minden nap *Párisban* és más városokban nyughatatlanságok történnek, a' mellyeknek az a' következesek, hogy sokan fogságra vitetnek.

Nagy Britannia.

A' Fels. Sziciziliai Királynak a' Fels. Londoni udvarhoz küldött követje Printz *Castelcicala* e' f. h. 1-ő napján magános audientzián volt a' Regens Hertzegnél, a' mellyben arról tudósította Éő Kir. Hertzegségét, hogy a' *Nápolyi* Kir. Szék előbbi állapotja vissza tétetett.

Madame *Patterson Bonaparte Jeromos* első felesége, a' kit mindazáltal mivel Amerikában a' bátya hire nélkül vette volt el feleségül, kénytelen volt elhagyni, egy Amerikai hajón *Liverpoolba* jött, és az oda való

fő rangú familiáktól mind erköltsitulajdonságaira, mind szerentsétlenségére nézve igenbarátságosan fogadtatott; onnan pedig magános dolgaiban Frantzia Országba utazik. Az e' h. 27-ikén Londolból jött 12-ik Augustusi tudósítások szerént, a' *Northumberland* hajó, a' mellyen t. i. *Bonaparte* a' *Sz. Ilona* szigetebe vitetik, minekutánna a' várt fegyveres és eleséges hajók *Weymouthból* hozzá érkeztenek volna, Aug. 11-ik napján kedvező széllel *Sz. Ilona* felé utnak indúlt. — Ellenben ugyan azon napon egyik a' *Bonaparte* Generálisai közül (nem bizonyos ha *Savary*, vagy *Lallemand* volt - é) a' Frantzia partokra egy briggen vitetett, hogy ott a' Frantzia kormányzék kezébe adattassek.

A' Londoni ujságlevelekben következő nevezetes foglalatú irás találtatik: Ideje volt, ugymond, hogy *Bonaparte* a' mi szomszedságunkból elment; mivel nagyon szembetünő emberséggel és figyelmelességgel viseltettek mindenek ő eránta. Távol földről számos emberek jöttek az ő látására és tizzteletére, még *Northumberlandból* és *Schottlandból* is. Boszszúságból mondhatom, így szóll továbbá azon tudósító, hogy az őtet látni kívánók meglátván őtet nem tsak süvegeiket levették előtte, sőt világosan örvendező kiáltással fogadták őtet, 's ez által igyekeztek szerentsétlenségében vigasztalni.

A' *Bonapartét* látni kívánók sókasága egész az utolsó szempillantatig mind inkább nevedett, és néhánykor 10.000 főre is reá ment. Az efféle tolongás alkalmatosságával egy tsajka felfordult, a' mellyből egy házgazda kiesvén életét elvesztette, 's feleségén kívül 4 gyermekét hagyta maga után; még is mindazáltal ezen egy szerentsétlenségen kívül több éppen nem történt. Végtére a' *Bellerophon* utnak indulása előtt sokkal nehezebb volt ahoz közelíteni; mivel azzal távoztatták el tőlle a' nézőket (a' mi hihetőképpen szántszándékkal a' végett kihirleltetett, hogy annál fogva a' néző sókaságot lehessen hátratartóztatni) hogy egy

Spion *Bonaparténak* szölvő levelekkel akart volna a' *Bellerophonra* menni. *Bonaparte* a' fejér öltözetét mosás végett *Plymouthba* küldötte; ez az ő fejér öltözetje olly nagy bletsben tartatott, hogy sok emberek ingeket, lajblikat vettek fel magokra, avagy nyakkravalókat kötöttek egy szempillantásig a' nyakokra, hogy azt mondhasák, hogy *Bonaparte* ruháiból valamit testeken viseltek. Az ingei legfinomabb kambrikkból valók, és némellyek L. betüvel és koronával; mások pedig vörös selyemmel ki varrott N. betüvel és Császári koronával voltak megjegyvezve.

Bonaparte kintsei, és minden vagyona, azon kívül a' mire elkerülhetetlen szüksége van, elpétséltetett, és fog, a' mint mondják, Angliában tartattatni, nehogy módja lehessen újabb fortélyoknak koholására, és eszközlésére; de ő azon jószágainak lajstromát magával elvitte, és arra való szabadság is meghagyatott néki, hogy azokat halála előtt annak testálhatja, a' kinek akarja. Ő néki tsak 200 guinét (1200 tallért) szabad volt kész pénzben elvinni magával.

A' Londoni *Courier* Aug. 12-ik napján költ darabjában ezeket olvassuk: A' *Sz. Helena* szigetének *Bonaparte* jövendöbéli lak helyéül való választatása többeket a' mi korrespondenseink közül félelembe ejtett, mivel azok előre feleszik: 1). hogy *Bonaparte* ezen szigeten szabadon fog élni, 2). hogy neutrális hajóknak szabad leszen azon szigeten kikötni, 3). hogy az örző seregben tökéletesen bizakodni nem lehet, és hogy ez a' sziget nem az Angliai Koronának, hanem a' napkeleti indiai kereskedő társaságnak tulajdona. Az első ellenvetésre nézve, így szölv a' nevezett Londoni *Courier*, mi Olvasóinkat tehetjük bizonyosokká, hogy éppen nem azon szánkekkel vitetik azon szigetre *Bonaparte*, hogy ott szabadságban élhessen, hanem ottan is olly rendes és szoros felvigyázás alatt le-

szen, mint ha az Anglia Országban véle történt volna, és hogy néki tsak a' szabad levegőbe járnai és mozgólást tenni fog megengedtetni. 2. Minden neutrális hajók azon szigettől mind addig elzárva maradnak, valameddig *Bonaparte* ott fogságban leszen; ezen tekintetben tehát semmi veszedelem nem leszen. 3. Ő egy az Angliai Király szolgálatjában lévő Generális, és egy Admirális ügyelése alatt fog azon szigeten lenni. A' napkeleti indiai társaságnak örző serege onnan el fog menni, és egy Anglus linearegiment helyébe fog tétetödni. Mind ezen intézetekre nézve nintsen a' világon egy hely is, melly felényig is olly bátorságos volna, mint a' *Sz. Ilona* szigete. A' szokott bátorságán kívül, ezen szigetnek azzal is a' több más olly helyeket fellyülhaladja, hogy az tsak egynéhány órányi meszszeségre terjedki, és igen kevés lakosai vannak; hogy igen meszsze fekszik nem tsak Európától, hanem minden más száraz földtől is, hogy a' neutrális hajókat onnét ellehet tiltani, és annál fogva minden közösülést félbe szakasztani.

Egy Angliai alkalmas inzenörtiszt fog haladék nélkül *Sz. Helenára* küldettetni. Nem sokára még különös kommissáriusok is a' szövetséges Fejedelmek részéről fognak oda utazni, és mind egyik különösen *Bonapartéra* vigyázni. Mihelyt *Bonaparte* azon sziget földjére lép, azon szempillantattól fogva nem tsak Angliának, hanem minden más szövetségeseknek is foglyok leszen. A' Londoni ujságlevelek azt írják, hogy ötöt tsak az ő útazásának ideje alatt lehet úgy tekinteni, mintha magamagát az Angliának óltalma alá vetette volna. Hogy ha az oda való utazása közben meghal, úgy egyedül Anglia megfelel érette; és azon esetre a' holt teste is Angliában fog eltemettetni. — *Canadától* nem meszsze az Angliai *Penelope* nevü fregát hajótörést szenvedett és elsüllyedt.

Helvétzia.

A' *Bassanói* Hertzeg (Maret), a' ki Hel-

vetziában a' St. Galleni Oberslieutenant *Bronchli* által valamely tévelygésből *Allamandi* várban megfogattatott vala, ismét szabadon bocsáttatott, azzal a' megjegyzéssel, hogy tetszése szerent vagy Frantzia országba, vagy pedig a' Helvetziai Kormány-széknek további rendelkezéséig Helvetziának belső tartományaiba mehessen. Mellyhez képest ő familiájával együtt *Bernbe* utazott.

Hadi történetek.

Az Austriai Olaszországi armáda, az *Izera* és *Drome* folyóvizek közt számára ki-rendelt kantonokba, avagy kvártélyhelységekbe szál; a' *Bianchi* Generál korpusa déli departementeket foglal el; a' Szárdinai hadi seregek *Gap* és *Grenoble* városokban vagynak.

F. M. *Blücher* a' maga nagy fő hadiszállását *Rambouilletből* e' h. 14-ikén *Caen* városába általtenni szándékozott. — A' Pruszsiai hadi seregek azon városoknak, a' mellyek magokat megadni nem akarják, meghódoltatásokon keményen munkálódnak.

A' *Bázeli* tudósítások e' f. h. 14-ik napján ezeket jelentik: Egy éppen most ide megérkezett kurir a' mi Kormány-székünk-hoz levelet hozott, a' mellyben az megkéréttetik, hogy igen sok nevezetes hadi személyeknek számokra kvártélyt készíttessen, a' kik a' *Hünningeni* erősség ostromoltatásán jelen fognak lenni. Azok közül többen feleségeikkel együtt fognak idejönni. A' többek közt *Barclay de Tolly* Hercege és *Hertzezné* neveztetik, az Austriai Csász. Koronaörökös, két Orosz Nagy-Hercegek, és sok más Németországi Hercegek és Uraságok. A' forma szerént való ostromlás e. h. 18-ik vagy 20-ik napján fog el-kezdettetni, hogy ha a' még várt artilleriának addig való eljövételét az útnak rossz minémüése meg nem akadályoztatja. E' h. 13-ikán egy veres, és egy három színű zászló szuratott fel a' *Hünninge-*

ni várban. — General *Barbanegre* a' *Hünningeni* erősség kommandánsa e' h. 15-ik napján számtalan ágyúdurrogatással inneplette meg ott a' *Bonaparte* születése napját. — A' *Montrougei* síkmezőn harmincz ezer szövetséges seregek fognak tábort ütni.

E' f. h. 14-ikén a' *Vincennesi* várból 18,000 puskák és 80 ágyúk adattak a' szövetséges armádáknak által, a' *Párisi* Julius 3-ikán kötött alku 4-ik cikkelyének következtében. Ezen fegyverek a' most említett alku kötésének szempillantatjában, részszerént megjobbítás végett, részszerént mint depóban a' *Párisi* mindenféle fegyverműhelyekben voltak. Az alatt az idő alatt, mig a' megnevezett kötés aláíratatott, és *Páris* városa a' szövetségesek által elfoglaltatott, azon fegyverek alattomban *Vincennesbe* vitettettek, és most kitudódván a' dolog, a' szövetségesek által igazságos jussal kivántatnak vissza.

A' *Landau* vidékiről e' f. h. 13-ikán költ tudósítások ezeket tartják: A' *Landaui* erősség békerítve marad; de az ostromló korpussnak seregei a' körül belől fekvő faluknak már éppen nintsen terhekre. Azonkívül, hogy a' hadi fenyték legszorosabb megtartása által magokat megkülömböztetik, már most elegendő kenyeret kapnak, minden ember egy font húst napjában, italt, riskását, aprókását és égettbort, úgy hogy a' helységeknek lakosai csak kvártélyt és főzeléket adni kötelesek, a' mit annál örömebb mivélnek, mivelbogy a' szegényebb lakosok mostanság inkább a' katonáktól mintsem ő tőlök élnek.

A' Szövetséges hadi seregek, és a' Fr. Országi *Loire* vizén túl lévő armáda közt következő határlinea vonattatott:

A' Franczia armáda eáfoglalja a' *Loire* folyóvizének tengerbe való szakadását és az *Allier* vizének torkalatja közt fekvő földet, innét az *Allier* mentében egész a' *Lozerei* Departamentnek határszéléig, innét ezen

Departement határszéle mentiben egész annak elválasztatásáig az *Ardechei* Departementnek határjain, és az *Ardechei* Departement határjainak folytában egész az *Ardeche* vizének *Rhoneba* való befolyásáig, végtére a' *Rhone* mentiben egész annak beomlásáig a' közép tengerbe.

Továbbá a' szövetséges armádák számára kirendelt tartományok a' Berlini ujságlevelekben ekképpen határozottak meg: Az Angliai armáda a' *Seine* és *Schelde* közt; a' Pruszsiai armáda a' *Schelde* és *Maas* folyók közt; az Orosz a' *Maas* és *Mosel* közt; a' Bavariai a' *Seine* és *Marne* közt; az Austriai armáda pedig a' *Rhenus* és *Loire* avagy *Ligeris* közt fekvő tartományt elfoglalja. *Páris* városa és egy a' folyóvizek közt fekvő kerület közönségesen marad elfoglalva, a' *Loire* vize pedig a' kantonoknak avagy kvártélyozásoknak határjává lesz.

Elegyes dolgok.

Párisban most nagy tsendesség uralkodik, semmi zenebonás kiáltások már most nem hallatnak, és a' békételenkedők politikai tisztviselők által zabolán tartatnak, kik annyival is inkább félelmesek, mivelhogy mindenüvé járnak, és senkitől nem esmérgethetnek.

Az *Austriai* és az *Orosz* Császár Eő Felségek e' f. h. 14-dikén *Francia* Király Eő Felségét meglátogatták, 's mind ketten egy óránál tovább nála maradtak.

Lengyelországból e' f. h. első napjaiban hat személyekből álló Deputatio küldött *Sándor* Császár és *Lengyel* Király Eő Felségéhez *Párisba*.

Török Birodalom.

A' közelebb mult holnapi *Konstanconi* napoli tudósításokban ezeket olvassuk:

A' *Brussai*, *Bolfii*, és *Castomunii* Bassák a' lakosoknak nyomorgattatások miatt letetettek vala. A' *Negropontei* Bassa *Nurredni* az elsőbbnek helyere tetetett. A' második *Aly Bassának* az *Asit Basa* előbbeni *Kiájának*, az utolsó pedig *Hamialis Osman Basának* adatott.

A' *Hafis Aly Bassa*, és az ő zenebonás magaviselete ellen is a' *Widdini* őrző sereg panaszt küldött a' Császárhoz. Hasonlóképpen a' *Schillai* kommandáns ellen is a' fekete tengernek Asiai partjairól jöttek a' panaszok. Az onnan minapában jött panaszlok nagy kiáltásokkal töltötték el a' Nagy Vezér szállását, 's azt kívánták, hogy tüstént segéljen az ő nagy elnyomattatásokon.

Kapudan Bassa Nagy-Admiralisra birta a' Fényes Porta azon rendelkezéseinek végére hajtatasát, mellyek szerint a' Török tengeren és kikötőhelyeken a' háromszinű *Francia* szabadságvitorláknak, és a' *Napoleon* Sassainak felszurattatása szorossan megtiltatott.

Smyrnába két *Anglus* fregatok, egy hadi korvet és egy brig megerkezett; azon időtől fogva, a' mióta ezen 4 *Anglus* hajók *Smyrna* előtt állanak, a' *Bonaparte* Vice-Consulja *Fourcade* tanácsosnak lenni tartotta, semmi háromszinű vitorlákát sem a' Consulatus haza előtt, sem a' kikötőhelyben felszuratni; még is mindazáltal e. f. h. 1-ső napján is még *Napoleon* czimere a' Consulatus kapuja felett kitétetve vala, és *Fourcade* ur láttatott azt várni, hogy az ottani Török Vezér parantsolatjából az letépettessen.

A' későbbi *Smyrnai* tudósítások szerint azon czimert az oda való Gubernator, a' Nagy Vezér parantsolatjára, valóba letétette.

Aug. 26-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 347 forintot Váltótzedulában Egy Csász. aranyért 16 forintot 5 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro 40.

A' Magyar Kurir 69 - dik darabjához.

Magyar Ország.

Tekint. Somogyvármegyében, Aug. 12 - dik napján, 1815.

A' Magyar Kurirnak én is egyik olvasója lévén, kivantam ezen történt dolgot tudtára adni a' Tek. Urnak. — Emlékezetes volt nálunk a' Balaton környékén ezen hólnapnak hatodika, délutann itten Boglárón, a' hol egyik átaljárás van a' Balatonon, Méltóságos Pribéki *Jankovich János* udvari Tanácsos Ur, egy uj, 's szépen elkészült nagy vitorlás tsajkát szenteltetett meg, és legelőször a' vizre szállította. Öszvegyültek ide a' Balaton tájjeki érdemes Urak és Aszszonyságok, de külömben is a' sok helyekről idejött nézőknek sokasága az egész Balaton partját elfoglalván a' Méltóságos Aszszony egész Uri Familiájával és több Fő Rendű Vendégjeivel együtt Szöllős-Győrökről szép lovakon (ama hires *Jankovich* szürkéken) sok kotsikba megérkezvén a' hajóba, melly ezen innepnapra ülőhelyekkel, és mesterségesen alkalmaztatott hársfaágakkal felékesítettett, a' vitorla tetején pedig koszorú formában Eő Méltóságok betses nevei nagy betűkkel szemléltettek, az Uri Vendégekkel Eő Méltósága maga is bément, és többek mások is. A' helybéli Plébánus Ur fontos és szivreható Beszédnek elmondása után, azt szokott czeremoniákkal Nep. Sz. János névre és annak tiszteletére szentelte meg. A' megszentelés után a' vitorla felhuzatván török muzsika hangzatja mellett a' hajót elindítván, azzal mulatták magokat a' Méltóságos és sok Uri Vendégek, hogy a' Balatonban jó darabig hajókázván, éki gyönyörködtette magát a' tsendes viznek szemlélésével. A'

viszszajövetel azonkívül, hogy minden evés nélkül a' Vitorla egyedül kihozta a' hajót kifelé, még annál tetszetősebb léve, mivel a' szomszéd Nemes Zalavármegyéből is éppen ezen időpontban szem közt jött egy más Tsajka, mellyen több Zalavármegyei Urak, és Kis-Aszszonyok ezen innepnapnak szemlélésére érkeztenek vala; kis tsónakokban pedig a' Méltóságos vendégek közül némeltyek magokat szapora menéssel mulatgatták. Kiszálván a' Hajóból a' parton elkészített sátor alatt mintegy száz személyeknek gazdag uzsora adattatott; Eő Méltósága Udvari Tanácsosnak Egységéért pedig, és illy hasznos 's a' köz jóra szolgáló Iparkodásáért, hogy a' vizen járóknak számára illy hasznos és menedék hajót tsináltatott, a' Szöllős-Györki Borokból sok poharak üresítettek.

A' Sz. Ilona szigete leírásának végezete.

A' napkeleti indiai kereskedőknek *Sz. Helenába* való jöveletek egész esztendőben egy legörvendetesebb történet. A' lakosok minden felől *Jamestownba* sietnek, és akkor ottan a' musikamulatságok, bálók, társaságok, és néző játékok egymást érik. Sokan a' lakosok közül kosztosokat tartanak 4 és 6 guinea mindennapi fizetésért; mindenik hasznát 's nyereségét ott keresi ekkor; az egész város tömve vagyor idegenekkel. E' mellett mindenféle portékákkal a' leghevesebb kereskedést üzik, melly mellett mind két felől különösen 80 és 100 procentumot is nyernek. Az oda való ifju dámák, a' kiknek ott kevés alkalmatóságok vagyon a' férjhez menésre, és ezen okból annál nagyobbban Angliába kívánkoznak, ekkor a'

szépségeknek minden fortélyait és ravaszságait előveszik. És rend szerént boldognak is mindenkor néhányan közülök, és menyetskefővel Angliába mennek. A' kereskedő társaságnak új gyönyörű kertje a' sok magánosoknak kertjei, a' kies vidékek illy megesmérkedésekre igen jó alkalmatosságot szolgáltatnak.

A' mi végtére ezen szigetnek katonai körülállásait illeti, kiki könnyen meggondolhatja, hogy egy olly fontos tengeri pont minden kitelhető megtámadás ellen elegendő legyen. Azonkívül, hogy a' nagy kősziklák, és meredek partok minden ellenséges kikötésnek ellentállanak, még minden nevezetesebb helyeken ágyúsántzok, és bástyák is találhatók. Egyszersmind a' szomszéd hegyeken nagy kő rakások vannak, a' mellyekkel még a' már oda jött ellenséget is el lehet üzni. Az 5 — 600 főből álló őrző seregen kívül van még a' közönséges országos katonaság is ezen a' szigeten, a' melly valamely ellenség elközelgetéséről való legelső jeladásra is fegyvert fogni köteleztetik. E' végre köröskörül a' legmagasabb kőszálakon az egész sziget körül telegrafok vannak felépítetve, a' mellyek kevés minutumok alatt *St. Jamestownba* minden hajónak elközelgetését közönségesse teszik. A' tengeri hajók pedig csak a' *St. Jamestowni* öbölben megállapodhatnak, mivel csak azon öbölben a' szélveszek és szélrohanásoktól lehetnek bántóságban. — Ezen szigetnek tökéletes leírásához még következő két körülállás is tartozik; hogy t. i. a' patkányok és palatzkák szintűgy persegnek a' házokban, a' mellyeket a' hajók vittek legelőször oda: a' patkányok ugyan még a' szántó földekre is elterjednek, és sok kárt okoznak. A' palatzkák pedig ott sokkal nagyobbak mint Európában, és főképpen az idegen jövevényekre ezerni seregekben esnek.

Erdély Ország.

A' Nem régiben Zabolai Gróf *Mikes József* által letett Erdélyországi Gubernialis

Tanátsosi hivatal megüresülvén, azt Csik-Szent-Györgyi *Csedő László* urnak, az ő elmés tehetségeinek, hosszas és buzgó szolgálatainak megkülömböztetett szorgalmatos maga alkalmaztatásának Kegyelmes tekintetéből adni méltóztatott Eő Felsége.

Legujabb Frantzia Országi tudósítások.

Egy *Párisban* költ írásban ezeket olvassuk a' mostani Frantzia Országi körülállások felől: Igasságos bosszonkodással tudtokra estek a' szövetséges Fejedelmeknek azon unalmas történetek, mellyek több napokig egymás után a' Király ablakai alatt estek vala. Ezen körülállások mellett ők ismét újabb próbáit adták a' magok egyenes szívű gondolkodásaiknak és annak is, hogy mennyire igyekezzenek Frantzia Ország tsendességét, mellyre olly nagy szüksége vagyon, helyreállítani. Ezen nyilvánosságosan kinyilatkoztatott akaratjoknak következtében a' leg meghatározottabb és leg erősebb parantsolatokat adtak ki, hogy minden ember azonnal fogságra vitessen, a' ki tselekedetével avagy beszédjei által a' köztsendességét háborítani igyekezne. Számos katonáőrzőket rendeltek a' végre a' magok seregeik közül, hogy éjjel nappal járjanak az utzákon, minden öszve tsoporozást oszlassanak széllyel, mindent a' ki legkissebb illetlen szót ejtki a' szájából, fogságra vigyenek, hogy az 24 óra alatt a' katonatörvény szerént megitéltessen. Hogy ezen parantsolatok bétöltessenek, az útzákra imittamott ágyúk tétettek. Eő Katolika Felsége a' Király hogy maga részéről is azon rendeléseknek tökéleteségre való vittetéseket munkálódja, a' Tuillieriai kertre való politziai felvigyázást az *Otrantói* Herczegre bizta.

A' *Labeledoyere* Obersterre kimondott halálos büntetés e' f. h. 19-ikén a' *Grenellei* mezőn végre is hajtatott.